

CATALVNYA SOCIAL

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ: BAIX ST. PERE, 1, 3 i 5, BARCELONA APARTAT 273
TELEF. 1114

Demanant consell

Al cas que posavem l'altre dia (un dependent que li neguen el sou mínim de la Comissió Mixta, que sab els disgustos que l'esperen si posa plet, encara que guanyi, i que per consciència no vol acudir als procediments despòtics del sindicalisme) un patró contesta: doncs que es cerqui un nou amo, que s'en vagi de la casa.

En efecte, aquesta és la solució individual, única que pot donar un amic prudent; solució que no deixa d'ésser teòrica, però; perquè ja declarava l'interessat que altres companys seus defallien cercant debades empleu en aquestes mesades de crisi. Però no és aquesta la solució social. De fet, si el dependent s'en va, a bones, l'amo injust no rebrà cap sanció per sa injustícia, i estarà disposat a repetir-la en altres.

Deia encara el patró que ens ha respost: ja complia l'interessat a consciència son deure? I hom replica: sou mínim és aquell que s'ha de dar al dependent que fa al seu amo algun servei, poc o molt, com a preu del temps legal d'estar a ses ordres. Sou mínim és el que es dona a l'esforç mínim. I sens dubte no es menys injust que negar-lo a qui cumploixi poc, el limitar-se al mínim quan el subordinat rendeix treball a satisfacció plena.

No parlàvem, ben cert, pels patrons modestos. Sinó pels grossos, pels amos rics, pels que tothom els sab i els veu els oportuns mitjans.

Ells, ells, voldriem que pensessin sobre aquell cas que hem dit, i sobre altres que coneixem personalment. Un per a mostra:

Uns dependents, als quals el seu amo, propietari opulent, «no pot» dar els 60 duros mínims que la Comissió ordena, i no més «en pot» pagar 50. I els obliga a firmar rebut de 60, per a evitar la multa si vingués la inspecció. I si els dependents no volen signar aquesta falsetat i defraudació en contra de si mateixos, van al carrer.

Ara som nosaltres que demanem consell. Sabem nombre de cassos per l'istil, que fa plorar explicar-los. Si no en parlem, som culpables en consciència d'homes i de cristians.

Si no en parlem, ja en parlaran els sindicalistes, i a mal fi. I de la injustícia d'aquells patrons, i del nostre silenci, en treuran conseqüències revolucionàries.

Però si en parlem, ni que sigui a bon fi, i amb paraules moderades i esperit de pau, i damnant i tot el sindicalisme, no s'ens dirà, com altres voltes, que fem «obra pertorbadora»? Per això és que demanem consell.

EL QUE PASSA

ESPANYA ENDINS

La conferència dels ministres a Pizarra va constituir un esdeveniment, ja que de la mateixa va sortir-ne enllestit el pla d'ocupació de la zona africana reservada a Espanya pels tractats internacionals. Es va acordar un desembarc de tropes a Alhucemas, i sembla que va fixar-se en trenta mil el nombre d'homes necessaris per l'ocupació d'aquell territori que veritablement constitueix una interrupció entre les parts oriental i occidental del mateix. Ara manca sols precisar els detalls de l'operació, que serà important i és de creure que amb forta resistència per part de Abd-el-Krim i la seva càbila, ja que en dita zona hi tenen el darrer punt d'apoi. L'opinió no veu del tot malament el pla sobre Alhucemas; el que vol i exigeix és que la guerra acabi aviat i que es liquidi d'una vegada aquest afer africà que ens costa tanta sang i tants milions (sis o set milions diaris).

El Govern segueix desenrotllant una forta tasca econòmica. Amb decret de data 13 del corrent, i per a començar a regir el 16 del mateix, s'ha aprovat l'aranzel nou, que és decididament proteccionista, com ho son avui els de totes les nacions del món. Per l'encariment de molts productes que el mateix portarà com conseqüència necessària, es censurada l'obra acurada i minuciosa del senyor Cambó. Però, és que per la baratura de la vida s'ha de tolerar la ruïna de la producció? Aviat en tocarien les conseqüències els propis consumidors, ja que allavors la baratura o l'encariment passarien a dependre de l'estranger.

Es parla aixímateix amb insistència de les reformes tributàries que ha començat a estudiar el Govern. Sembla que seran de transcendència, encara que es coneixen només pel què quatre periodistes indiscrets han dit de les mateixes. L'obra d'en Cambó resta encara inèdita en aquest punt.

I amb dir que a l'Àfrica no ha passat cosa que mereixi ésser esmentada; que a Barcelona volia dimitir el Governador civil; que s'anuncia la reunió de les Corts pels primers de Març proper, i que les aigües polítiques segueixen tranquil·les, queda dit tot el que, dins la setmana, ha cridat un xic l'atenció del públic, públic que cada dia segueix, en sa generalitat, més satisfet per sentir-se governat per qui pot i sap fer-ho.

ESPANYA ENFORA

La Conferència de Gènova és el punt d'obir, avui per avui, de la política internacional. Anglaterra segueix satisfeta d'aquesta iniciativa; França, al contrari, cada vegada s'hi mostra amb més animositat i exigint garanties arreu; Rússia es disposa a enviar-hi els homes més lluits del bolxevisme; els Estats Units no diuen «aquesta boca es meva», per ara, i Alemanya la veu amb bons ulls. Es celebrarà? Sembla indubtable la resposta afirmativa. Quan? No se sap; Itàlia demana un ajornament per la raó de la darrera crisi, i sembla que Anglaterra no es mostra pas oposada absolutament a accedir-hi.

Ara bé; què en sortirà de la Conferència? Ningú ho sap a hores d'ara. El que és indubtable és que el camí emprés de comptar amb els Estats centrals i orientals d'Europa per l'arranjament econòmic de la mateixa, constitueix l'únic camí que pot portar a quiscun resultat pràctic. Hi ha que reconeixen el bon sentit d'Anglaterra en aquest extrem polític.

Els irlandesos es van destrocant mutualement. Els del Nord contra els del Sur. Quina pena que fa veure el sacrifici d'aquest poble per arribar a aquest resultat!

Anglaterra té ara dos qüestions nacionalistes plantejades amb molt foc: la d'Egipte i la de la Índia. Una i altra es troben en un grau molt alt de virulència, tanta que es diu que la de la Índia està com la d'Irlanda en el seu millor temps.

La crisi italiana s'ha resolt tornant a encarregar el Poder a en Bonomi, el mateix cap de Govern dimissionari, després d'haver intentat constituir Govern en Nicolo i en Giolitti. En Bonomi recorrerà al Parlament per a veure si facilita una majoria, i si no, es diu que el Rei entregará a en Bonomi el decret de dissolució.

Tampoc a Alemanya estan molt tranquils les aigües polítiques, encara que per ara és insubstituïble el Cancellier Wirth.

França segueix entregada a les seves discussions entre els nacionalistes *enragé* i els altres. Quina llàstima! No equival això a destrossar-se mutuament?

El Sant Pare Pius XI ha sigut coronat solemnement a Sant Pere. Segueix l'imillorable impressió que va produir l'elecció del mateix en els centres diplomàtics, en la premsa i en el món sencer.

ONESELF.

Idees i fets

França i l'ordinació bancària

A la Cambra dels Diputats, de París, hi ha presentada una proposició de llei dels senyors Rendu, Guibal, Vallat i altres per a la creació d'un Consell Nacional dels Bancs francesos. Després de la fallida escandalosa de la «Banque industrielle de Chine», d'aquest affaire que hom qualificà de llatrocini (imense volerie, com deia en Daudet), es va veure que la Banca privada no podia seguir per un carril d'absoluta llibertat, ja que són molt delicats i molt quantiosos els interessos de particulars que maneja i utilitza.

I, com en altres països, es va a França a reclamar l'intervenció de l'Estat en aquesta branca tant important del comerç modern, tant important que fins pot arribar a comprometre, en terra estrangera, quelcom que pugui semblar l'honra nacional. (No va parlar així part de la premsa francesa amb motiu de la caiguda de la Banque industrielle?)

Però els projecte ha motivat vius comentaris; què té això d'estrany en una premsa tant subtil com la francesa? I en el comentari, la discussió ha aixecat el seu nivell; i s'ha arribat a la discussió de l'estatisme, plantejant-se un interessant problema concebut en aquests termes: Conformitat absoluta en que ha d'intervenir l'Estat; però, quin Estat?

I els impugnadors han dit: «Aquest projecte crea i posa a les mans de l'Estat un instrument, susceptible d'una gran eficàcia, destinat a obrar damunt una esfera important de nostra activitat econòmica: les finances. Ara, a França, en el regíme polític actual, l'Estat es troba en mans del partit més fort, i el partit més fort en els Governats d'opinió (?) és el partit més ric. Així esdevé: Democràcia igual a Plutocràcia. Per consegüent, crear un instrument com el Consell Nacional dels Bancs francesos, sens modificar el regíme polític, equival a posar a disposició del partit més fort, i, per tant, de la Banca internacional, totes les finances de la nació.»

I hem de confesar que l'argument es sòlid i fortament interessant. I encara es pot entendre: si avui la Banca del món està en

mans jueves (en la seva grossa majoria), aquest instrument polític de control, no corre el perill de caure en les mateixes mans, ja que la gran majoria dels elements components del mateix han de derivar de la pròpia Banca privada?

Sens dubte la qüestió es presta a una profunda meditació. Però, sigui com sigui, és ben cert que l'Estat no pot mirar amb indiferència certes actuacions que després de comprometre els interessos particulars, posen en greu perill la dignitat i el bon nom de la nació.

Després de tot, bé pot dir-se que no farà cap mal que passi a la llum del dia el que avui passa a l'ombra. I per això diu en Carles Maurras, aquest escriptor polític del renaixement francès, un dels més forts del món llatí, el que segueix, ben concís i ben elegant:

«Aquesta objecció de la plutocràcia sota la democràcia, pot aplicar-se al projecte Rendu? Es evident; la plutocràcia és un fet estable, un mal existent. Una de les seves forces, precisament, és el misteri, l'anònim, l'irregularitat, l'inorganització, l'anarquia. L'acte pel qual s'introdueixi en aquest anònim una mica de llum i d'ordre, no farà cap mal; al contrari, permetrà defensar els seus drets a tot el que encara en resta de nacional en el món de les finances; es podran fer valdre clarament, obertament, els drets del ciutadà i sobre tot els del país. La plutocràcia compta ja avui amb tots els mitjans per a servir-se de les forces morals i materials de la nació en el més gran secret. Obligar-la a fer sortir tot això a la claror del dia, em sembla més útil que perjudicial.»

Esdevindrà llei el projecte Rendu?

* * *

I a propòsit d'aquesta discussió en els diaris francesos, ben lluminosa, certament, hem tingut una decepció, no nova, però sempre dolorosa.

A Espanya fa quasi bé dos mesos que, a semblança d'altres països, tenim ja aprovada una llei d'Ordinació Bancària, la finalitat de la qual és la mateixa del projecte francès. També aquí varem tenir el nostre Banque industrielle en runes! El projecte, inspirat per un ministre orientador i elaborat per un tècnic excel·lent, nostre bon amic senyor Bernis, és un botó de mostra en la legislació.

Però els francesos no en saben res, ni que existeixi, probablement...!

GICH.

Esguardant el mon

Bulgaria

El Banc Agricol de Bulgària ha publicat el resultat d'una enquesta sobre el moviment cooperatiu bulgar.

Existeixen les següents associacions: Cooperatives de Crèdit i Banques populars: 1.077. Cooperatives de producció: 212. Cooperatives: 61. Com es veu les cooperatives de crèdit són les més nombroses. Aquestes cooperatives s'han desentrotllat als pobles rurals per a combatre l'usura.

Segons les dades recollides sobre 1862 societats cooperatives, 1.034 són integrades per agricultors.

Japó

Període de repòs concedit a la dona abans i després del deslliurament

La qüestió del repòs concedit a les dones abans i després del deslliurament ha suscitat al Japó comentaris d'un gran interès.

Desitjant el ministre d'Instrucció concedir el repòs necessari a les mestresses que hagin deslliurat, s'ha adreçat als directors dels ensenyaments primaris demanant-los-hi llur opinió. Un dels directors ha exposat el seu criteri manifestant que seria necessari concedir un repòs de tres setmanes abans i després de deslliurar.

Sembla que s'imposarà aquest criteri.

(Osaka Mainichi)

Associació Comercial dels exportadors de seda

Le Nihon Yushutsu Kinn Doggo Kumiai (Associació comercial de exportadors de seda) ha celebrat una assemblea general.

En aquesta reunió es tractà de l'augment de les hores de treball per tal d'aconseguir intensificar la producció. Després d'una llarga discussió s'acordà que no fossin modificades les hores de treball.

(Tokio Asahi.)

Anglaterra

L'ensenyament complementari a Londres

A Londres existeixen 34 escoles complementàries per nois i noies de 14 a 15 anys.

Aquestes escoles en començar a funcionar trobaren alguna dificultat, car els pares es resistien a enviar-hi llurs fills perquè creien que eren un obstacle per a que trobessin treball.

Les autoritats escolars declaren que ara ha desaparegut aquest temor, perquè aquestes escoles estan en relació amb les borses de treball i els nois un cop han terminat els estu-

dis són col·locats fàcilment. Sobre 720 cases de comerç solament 24 es negaren a admetre obrers procedents de les dites escoles.

El programa de l'ensenyament complementari es el següent:

Nois.—Gimnàsia, treballs manuals, estudis elementals de ciències, dibuix, llengua anglesa (lectura, redacció), literatura, història, geografia, càlcul.

Noies.—Les mateixes disciplines exceptuant els treballs manuals que són substituïts pels treballs de l'agulla i altres ensenyaments propis de la dona.

(De la premsa anglesa)

Índia

La protecció de la dona

Una de les cases més importants de l'Índia, ha pres l'acord de donar dos mesos de salari a les obreres que treballen a les fàbriques de Bombay i Nagpur, que hagin deslliurat. La inspecció d'aquest servei ha estat confiada a una doctora en medicina.

Totes les obreres que hagin treballat almenys 11 mesos en qualsevol fàbrica de la dita casa, després d'haver deslliurat cobrarà el salari de dos mesos.

(Bureau international du Travail)

Alemanya

Els funcionaris de l'Estat

S'han reunit amb el Govern els representants de les diferents categories de funcionaris de l'Estat, per a parlar de la reglamentació dels augments de salaris. En principi s'ha acordat que els salaris dels obrers sofrenixin un augment anyal de 1.875 marcs i de 2.000 el sou dels funcionaris. Aquesta reglamentació no ha satisfet les aspiracions dels empleats, els quals han protestat enèrgicament. Es tem una nova vaga de ferroviaris. La Federació dels sindicats cristians ha adreçat un document al Reichstag, demanant una revisió fonamental dels salaris dels empleats.

(De la premsa alemanya.)

Dinamarca

Nou contracte de salaris

L'Associació Danesa de cases navieres i els sindicats obrers s'han posat d'acord per a signar un nou contracte de salaris. En virtut d'aquest contracte que té caràcter provisional, els mariners que tenien un salari de 316 coronos se'ls reduirà a 180. Es rebaixa un 40 per 100 el sou dels alts empleats. El salari dels maquinistes ha sofert també una important reducció.

(De la premsa danesa.)

La moral i les cases de joc

El Dr. Sardà i Salvany
condemna la tolerància

(Acabament)

La Casa de joc té darrera seu com a enco-
bridor i atiador una altra Casa, sense la
qual no podria viure, però que ajuda a aca-
bar d'enfonzar al infelís jugador. Es la Casa
de la usura, pudorosament disfressada amb
el nom de Casa de préstams. El jugador que
perd, necessita diners per a rescabalar-se; i
ningú deixa diners a un jugador, perquè
ningú hi té confiança. L'usurer és llavors
qui treu d'apuros al jugador, acabant de po-
sar-li el llas escorredor per completar sa rui-
na. La Casa de préstams és la verdadera su-
cursal de la Casa del joc; més ben dit, la
Casa del joc és el butxí, la Casa de préstams
és lo que se'n deia antigament l'estira-corde-
tes, que ajuda a deixar-lo penjat. A casa no
hi ha diners, però a casa hi ha joies, a casa
hi ha robes, a casa hi ha mobles, i tot això
a mig preu, se'n va a la Casa de préstams,
amb l'esperança de redimir-ho amb el pri-
mer guany, esperança que tard o mai es
realitza, perquè primer que realitzar-se van
les joies o robes del jugador a l'encant pú-
blic, que és el seu final vergonyós. I què
resta després d'això? Ai! Massa sabut és el
fi d'aquests drames que sempre sol ésser el
mateix. La defraudació de cabdals confiats a
l'honor i a la consciència del caixer; la falsifi-
cació de la lletra i de la firma, que son la
única garantia, de la fe comercial; la liqui-
dació ruïnosa que posa en descobert lo que
després de molt temps no ha pogut ocultar-
se més, i finalment la bancarrota del negoci,
de la honra, i moltes vegades fins de la vida.

* * *

Acabem, que ja és hora. Senyors i amics
meus, en aquesta matèria menys que altra
alguna espero poc ni molt de les lleis ni de
les autoritats. Son còmplices pel silenci, quan
no ho son per la participació. Hi ha, doncs,
que buscar-né en altra part, sinó un remei,
al menys una disminució del mal. I en aquest
remei, vosaltres, senyores, vosaltres sou les
que principalment l'haveu d'aplicar. S'ha dit
per un savi que els homes fan les lleis i les
dones els costums. Ja, doncs, que les lleis que

fan els homes sobre això son tant insufi-
cients, poseu-s'hi vosaltres i feu les costums
i feu-les bones. Vosaltres sou també una au-
toritat, l'autoritat domèstica que és la prin-
cipal, perquè és la fonamental. Teniu en ella
un ministeri, com no n'hi ha cap de tant im-
portant a Madrid, el de l'educació. Eduqueu
contra el joc a vostres fills des de petits, no
espereu siguin joves fets, que ja tal volta
fora tard, i un altre fals educador vos hauria
guanyat per mà. *Eduqueu, repeteixo, als
fills en l'horror al joc i a les Cases de joc*, i
per això eduqueu-los més que tot en el sant
temor de Déu i en el respecte als sagrats
deures de la consciència cristiana. No perme-
teu que vostres fills juguin interessos de
cap classe, ni per broma. Qui des de petit
juga cèntims que ara li semblen pessetes,
quan sia gran jugarà pessetes que llavors li
semblaran cèntims.

La casa ont es juga als prohibits l'haveu
de mirar amb horror, i no haveu de posar-
hi els peus, ni sisquera per anar-hi a pendre
un refresc o a presenciar-hi un espectacle.
Dic això, perquè en aquest punt hi ha tole-
ràncies verament inexplicables. En tal o
qual casino o teatre hi ha sala de joc, i aque-
lla és la pesa reservada ont no hi entrareu.
En canvi, entrareu en les demés pessas de
la mateixa casa. Ah, senyores! L'EDIFICI ONT
ES JUGA ALS PROHIBITS ES MALEIT DE DEU I
DE LA SOCIETAT, I DEVEU CONSIDERAR-LO VEDAT
A VOSTRE HONOR DE DONES I DE CRISTIANES, i
no haveu de contribuir-hi en manera alguna.
Aquest *boicotage* de la gent honrada acaba-
ria prompte en certs llocs de perversió, que
no podrien pas sostenir-se si no haguessen
de contar més que amb la gent dissoluta.
Mireu, senyores i també senyors, que els
bons son els qui sostenen moltes coses dolen-
tes, com les de que estem parlant.

DR. FÉLIX SARDÀ I SALVANY.

(† 1916)

OBRA NOVA

R. Rucabado

En Balmes y el problema de l'associació obrera

Conferencia donada a Vich

Fascicle de 60 pàgines. 1 pesseta

Deposit: Llibreria Verdager. R. del Centre 5, Barcelona

La bena als ulls

Fa més d'un any i mig, pel Juliol de 1920, que va ésser escrit aquest article, fins avui encara inèdit; car no es publicà en son temps per causes aïenques a la voluntat del autor. Retrobat ara l'original el dono a llum. Dis-sortadament, divuit mesos després té actualitat com als moments d'ésser concebut, que era en començar el regisme de pacte amb el joc, que tantes desgràcies, tantes raons i tan gros escàndol ha portat a Barcelona. La bena als ulls, avui és més espessa encara, i son més que la porten, Déu ens ajudi.

Es el títol més benigne que trobo per a designar la posició de les autoritats i persones honorables de Barcelona que es pres-ten a recaudar les quantitats amb les quals els jugadors compren la tolerància a llur abominable vici, i a repartir-les entre esta-bliments benèfics o a construir-ne cases ba-rates. Tinc recollits els articles que s'han es-crits aquests dies, i les declaracions que s'han fet, sota firmes respectables, algunes d'elles pertanyent a il·lustres i estimats amics meus. S'en podria formar una antologia, que fora l'acusació més terrible contra l'estat moral de nostra consciència pública, el sím-toma més fatal de la perturbació que pateixen els qui haurien de donar, a la faç de la ciu-tat, exemple de rectitut inflexible. Es la corrupció dels mellers la pitjor cosa que pot passar a un poble. *Corruptio optimi pessima.*

Cosa curiosa. Amb unanimitat remarcable confessen totes les persones la intervenció de les quals és decisiva en aquest assumpte, que son enemigues del joc. Poden, doncs, guardar el seu sentiment per a mellor ocasió! Què més podien desitjar els jugadors sinó trovar-se amb autoritats tant «enemigues» com aquestes?

En principi ja ho aborrim—diuen,—però les impureses de la realitat... No seria més aviat la voluntat, la que és impura? Davant d'una realitat impura hi caben dues acti-tuts: a) purificar-la; b) no ficar-s'hi; salvar la incontaminació pròpia i salvar la dignitat i la puritat de les coses que a cadascú estan confiades. La inhibició era la més elemental actitud, la més digna, la més honorable, la més noble, la més justa, la més patriòtica, la més catalana i la més cristiana, que cabia esperar de la major part de les personalitats els noms dels quals circulen en aquesta tris-ta i repugnant qüestió.

Diuen: la gestió privada era tant poc efi-caç... costava tant d'obtenir recursos pido-

lant... tants milionaris ens tancaven la porta, mentres que ara, els diners aniran a dojo, tindrem hospitals, i assils, i cases econòm-ques... ¡Gran descobriment! La noia que, pas-sant-ho just, trova el tenorio que li posa pis, no parla pas d'altre manera. Costava tant de treballar... els jornals tant poc pagats... la feina tant escassa... mentres que ara no em falta res: menjar, casa, vestit, joies...

Gran descobriment, repeteixo. Perquè des de que el món és món ja se sab quin és el preu de l'honor i de la vergonya. Sempre s'ha vist que, a qui s'ho volia vendre, li pa-gaben bé.

La caritat costava tant... donava tant poc rendiment... els rics son tant poc generosos... Té. Sens dubte Sant Vicens de Paul no el sabia el recurs aquest. En lloc d'anar de por-ta en porta pidolant per amor de Déu, anar de dret a les cases de joc, i fer tractes amb els tahuls i croupiers, dient que els deixara jugar si van a mitges. Tampoc devien ati-nar-hi Sant Joan de Déu ni Dom Bosco ni Francesc Ozanam...

No es pot negar que més còmode ho és. el nou procediment, Sols hi ha que donarà lloc a escenes com aquesta. Quan el rendiment as-fluixi, correran els senyors administradors, a la porta dels cassinos, a exclamar-se: «Apa, senyors, juguïn, juguïn més. Mirin que la llet va cara i que el caldo curteja!» En ar-got de claveguera crec que se'n diu, per iro-nia, «souteneur», del personatge que viu a costa del vici d'una dona. L'hospital, l'assil, l'hospici, seran ara el «souteneur» dels juga-dors. Jo proposo que retirin els sants-cristis i hi posin els retrats dels presidents dels cas-sinos tolerats. Ells seran des d'ara en enda-vant els veritables benefactors; ells hauran substituït la caritat del Croupier a la caritat cristiana.

El pacte entre el joc i la beneficència és una monstrositat. El joc és l'abim on els rics ociosos i perversos, buits d'ànima i secs de cor, que no saben què fer del temps ni dels diners, es barroten diners i temps, al-ternant la timba amb l'orgia. Aquell pacte, doncs, té la virtualitat d'eleva el joc, des d'una clandestinitat abusiva, a un estat pú-blic, a un estat de dret, a un estat jurídic.

I això equival a reconèixer als rics el dret de jugar. El dret de barrotar-se els diners, de llençar-los, d'aniquilar-los, de dilapidar en el no res els cabals, el temps, les energies i l'activitat; el dret de sotstreure diners, temps i energies a l'aplicació social.

I llavors ve el demanar: i els obrers, què en pensaran d'això?—R. RUCABADO.

El fantasma de la por

Ja fa dies que a casa la senyora Bellmon hi ha un gran enrenou. L'Eduard és malalt i la seva mare plora amb un gran desconsol. Déu meu! exclama sanglotant, ja que m'heu pres el marit que m'estimava tant, no volgueu ara pendre'm el meu únic fill! La pobre mare té el pressentiment que el seu fill es morirà. Ja fa tres nits que no dorm. Les serventes s'han ofert per a vetllar el malalt, però la dissortada mare no vol abandonar el seu fill. A la nit, quan tothom reposa i regna un silenci corprenedor, la senyora Bellmon, amb el cor trossejat, evoca els temps passats i veu el seu fill jugant al jardí amb els ulls clars i les galtes lleument sonrosades. El record d'aquells dies alegres és un raig de llum que il·lumina el seu esperit apegarat. Del campanar de la Seu cauen dotze hores. Passa gent pel carrer conversant alegrement. La mare, contenint el plor i simulant una gran tranquil·litat, pregunta al seu fill que ha obert els ulls sobtadament i una mica esverat, si es troba millor. L'Eduard barboteja unes paraules incoherents i acluca novament els ulls. La mare s'asseu al capçal del llit i besa amorosament el front del seu fill. Les hores de la nit van escolant-se, lentament, pausadament. La senyora Bellmon va perdent les forces i la son pesanta i feixuga li clou els ulls. Les remors que pujen del carrer la deixonden i la son torna novament a cloure-li els ulls. Les ombres de la nit van esvaint-se i es fon la trèmula llum de les estrelles. El dia s'esparpella i l'horitzó sangna. La llum i la vida triomfen damunt de la mort i les tenebres. A la cambra de l'Eduard hi ha penetrat un raig de sol. El pobre malalt ha obert els ulls i ha somrigut. Un ocell ha passat risclejant arran de balcó. Mamà, diu l'Eduard, veritat que no em moriré? No tinc sinó vint anys i encara em resten molts anys de vida! Hi ha coses massa belles al món per a que jo l'abandoni tant aviat! Vull viure, mamà, vull viure! Mira que és blau el cel i que és bella la terra! La gent passa alegre pels carres sota la llum triomfant! Soc jove i tinc dret a la vida!

—No t'exaltis, fill meu. No saps que no estàs sinó lleugerament malalt?

—M'enganyes, mamà. Jo estic malalt, però em curaré aviat. El cor em diu que no em moriré.

El doctor el visità com cada dia i es mostrà pessimista. Jo, senyora, li haig de confesar la veritat el seu fill està molt greu.

Què li sembla si tinguessim consulta, preguntà la senyora Bellmon. Em sembla molt bé, respongué el doctor.

La senyora Bellmon demanà l'auxili d'altres metges eminents. Tots confirmaren que l'Eduard estava molt greu. El meu fill morirà, pensava la pobre mare, no hi ha remei.

Una serventa anuncià l'arribada de mossèn Josep, amic íntim de la família Bellmon.

La senyora el va rebre una mica sobressal·lada. He sabut, digué mossèn Josep, que l'Eduard és greument malalt i jo, com a sacerdot i com amic de la casa, vinc a oferir-li els consols de la religió.

—Vol dir que s'hauria de confesar l'Eduard?

—Naturalment.

—Si ell ho demana molt bé.

—I creu vostè que un jove irreflexiu com l'Eduard voldrà espontàniament confesar-se?

—Però no veu, mossèn Josep, que s'espantarà!

—Ah! s'espantarà. Es veu constantment rodejat de metges i no s'espanta i en canvi creu vostè que s'espantarà quan vegi entrar el sacerdot, l'únic que sap curar les enfermetats de l'ànima. Vostè vol que mori content i que es perdi per tota una eternitat.

—Això mai.

—Es ben trist que exceptuant el sacerdot tothom pugui entrar a la cambra dels malalts. Vostè deixaria entrar tots els metges de la terra a visitar el seu fill i tanca la porta al sacerdot que pot aconseguir desvetllar el seu esperit i fer-lo feliç eternament. Per a salvar la matèria, per allargar la vida a aquest pobre cos fet de fang, deixaria donar al seu fill tots els remeis de la terra i en canvi no vol salvar el seu esperit. Si el seu fill no mor cristianament, vostè serà responsable de la seva condemna.

Sembla estrany, senyora, que deixin morir sense sacraments els pobres malalts. No veu que l'optimisme els enganya? I perquè s'han d'espantar? Es que tots els que son viaticats moren? No sap vostè que son moltíssims els malalts que han curat després d'haver estat viaticats? Quin desagrement! Tenir por de rebre Jesús sacramentat! Jesús ens fa la mercè de visitar-nos quan estem malalts, i el refusem. Quina ingratitud més gran! El bon Jesús es fa petit per arribar fins a nosaltres, i no volem rebre'l. Tanta alegria que tenen els bons cristians quan en aquella hora suprema que hem de deixar totes les coses del món, veuen que el sacerdot els porta el Pa de vida. Morir! I què és la mort quan es té el cor pur i l'ànima asserenada? El bon

cristià vol salvar el seu esperit i no es capté de les coses passatgeres de la vida. El nostre cos està afermat a la terra, i cal ésser fort per a fer triomfar l'esperit.

—Jo soc una dona cristiana, mossèn Josep...

—Certament que vostè és cristiana i àdhuc virtuosa, però es deixa portar per la corrent... Les veritables mares cristianes no deixen morir llurs fills sense rebre els sacraments. Primer és Déu que el món! Jesús sacramentat no espanta els malalts, senyora. El bon Jesús, que és tot amor, aconhorta els que sofreixen i els ompla el cor de consol.

—Faci el que vulgui, doncs. Però li prego que li parli amb molta suavitat.

—Senyora, jo sé exercir dignement la meua missió.

Mossèn Josep, satisfet de la seva victòria, entrà a la cambra de l'Eduard. La mare es penedia d'haver-lo deixat entrar. Pobre fill meu, pensava, potser es morirà de l'espant. Al cap de bella estona, mossèn Josep, cridà la senyora Bellmon i aquesta comparegué amb una gran nerviositat.

—Mamà, mamà, digué l'Eduard fonament emocionat, m'he confesat. Ara si queestic tranquil. Mossèn Josep m'ha parlat amb tanta suavitat i dolcesa que m'ha commogut.

—Reposa, Eduard, i no t'exaltis, digué mossèn Josep. Amb l'ajuda de Déu et posaràs bé.

—Oh! Déu us escolti. Si em poso bé, mamà, anirem a viure en la pau augusta de les muntanyes. Estussegà fortament i restà aplanat com si anés a finar. Després obrí els ulls i esguardà amb un gran enterniment la mare i mossèn Josep. Aquest feu seguir la senyora Bellmon i li digué: no cal perdre temps; dintre d'un hora el viaticarem.

Foren avisats els veïns i tots acudiren a l'hora convinguda. Nostramo fou rebut piosament i totes les veïnes sortiren a l'escala amb un ciri encés a la mà. Fou un moment solemne i corprenedor. L'Eduard, en veure el sacerdot s'afectà, però de seguida l'envai una dolçor inefable. La mare plorava. Les veïnes, a l'escala, parlaven de l'Eduard i es planyien de la seva sort. Quan el Viàtic sortia de la casa hi tornà haver un gran flameig de ciris i fou acompanyat en processó fins el cancell. En apagar els ciris pujà escala amunt una lleu fumerda i en mig d'un gran silenci es varén cloure les portes.

L'Eduard restà dormit profundament. La mare estava tota trasbalsada. Entrà a la cambra el metge i en veure que el malalt dormia tant sossegadament tingué un raig d'esperança. Bona senyal, digué el doctor.

Si pot reposar potser encara el salvarem. A la tarda tornà i li digueren que l'Eduard havia dormit tres hores. L'examinà detingudament i exclamà: amic meu, esteu molt millor. La mare hagué una gran alegria en sentir aquestes paraules.

L'endemà s'inicià una gran milloria. L'Eduard es trobava molt animat. Al cap de pocs dies era fora de perill. El primer dia que es llevà mossèn Josep anà a visitar-lo. Senyora, va dir, veu com els seus temors han estat infundats. Els metges han aconseguit salvar el seu cos, però jo he salvat la seva ànima.

—Sí, respongué l'Eduard, m'heu salvat. El meu cos torna a la vida i el meu esperit també. A l'hora de la mort es veuen les coses de molt diferent manera. Reconec que seguia mals viarans i que m'hauria perdut. Quan vaig rebre Jesús sacramentat s'aclarí la meua ànima com si hagués penetrat un raig de sol. Jo et prometo, mare meua, seguir el camí de la virtut. Beneeixo les hores dolor, perquè sofrint he après a estimar a Déu.

En acomiadar-se mossèn Josep de la senyora Bellmon li va dir: serveixi-li aquesta lliçó d'experiència. No s'ha de negar els sacraments als malalts per por que s'espantin. El seu fill ha estat viaticat i, no obstant, ha curat. I si hagués mort s'hauria salvat.

Al cap de pocs dies mare i fill sortien vers un poble de muntanya. L'aire sanitos del camp retornaria a l'Eduard les forces perdudes. Passejava pels camins solitaris del bosc sota del sol brillador, i sentia un benestar inefable. Mai com ara havia estat tant feliç. Els goigs del món son passatgers. I tot ho dec a vos, Jesús, que heu aclarit el camí de la meua vida i heu bandejat del meu cor les impureses que em privaven d'estimar-vos...

CIVERA.

AVIS

«Acció Popular» adverteix a tots aquells que han seguit els cursos de cultura popular, que amb motiu de coincidir la conferència que demà, diumenge, dona l'Excm. senyor En Francisc Bartrina, senador per Barcelona, sobre «L'obra de la Protecció a la infància», amb la sessió necrològica que en memòria del gloriós Benet XV ha organitzat la Junta Diocesana d'Acció Catòlica, de la que «A. P.» és secció autònoma, ha suspès dita conferència.

GENEROSITAT

—Sento dir-li que jo no puc firmar una nòmina en la qual consti que jo cobro el sou que legalment deuria donar-me, però que vostè em nega.

—No t'enfadis per això, home; ja firmaràs per la mateixa quantitat que et dono però... no em descobreixis.

La vida cristiana de la dona

Nostra vida sensible i nostra vida racional no es diferencien en res de les dels nostres germans en humanitat, però hi ha més enllà, i no a l'enfront d'aquestes dues vides, com molta gent s'imagina, una vida superior, la irradiació de la qual s'exten a tot lo demés del nostre «jo», ho transforma, li imposa motius d'acció sobrenaturals com ella mateixa, i enmotlla la nostra vida exterior segons l'imatge de nostre ser íntim, en harmoniosa unitat.

Aquesta llum sobrenatural mai fa ombra a l'esperit humà, a la ciència, perquè tot projectant els seus raigs damunt d'ell, l'il·lumina d'una manera més íntima, li és superior, es podria dir una cosa externa, que resplandeix damunt de tots els esperits, els més humils, com els més sublims.

No hi és pas una ciència cristiana, hi ha senzillament una ciència, la mateixa per tothom, creient o no; més, hi ha savis cristians que, servint-se en el domini científics de mètodes comuns a tots, sobrepassen després aquest domini sensible i atenyen per un mètode en tot distint i d'acord amb son objecte, aquestes misterioses realitats que son el tot de l'home i que ell prou cerca d'entreveure sense el vel que els hi oculta, fins el dia en que a l'eternitat contemplarà per fi la llum única de la Veritat.

El cristià és, doncs, en un sentit, l'home complet, puix que el camp de son pensament i de la seva acció pot ésser tant extens com el del savi més gran, això depen de ses facultats intel·lectuals, i a que a l'ensem li es obert el domini de l'Infinit i de l'Etern, revelant-li, no solament el món dels sentits, el coneixement del que es transforma i passa, sinó aquest altre món infinitament més gran i que perdura, el món de l'ànima i de Déu.

Lo que altres han rebut i et transmeten com a ells els ha estat transmés, serà per tú real i vivent. Seràs un anell d'aquesta llarga cadena que la tradició cristiana desenrotlla lentament i que durarà fins a la fi dels temps i que tú enriqueiràs amb una manera més o menys gran, la consciència col·lectiva cristiana pel teu esforç, per les teves energies i sacrificis.

Per aquest treball que s'imposa a cadascú de nosaltres, almenys als qui la fe inspira, t'hi deus preparar des d'ara. Com a cristiana i des del punt de vista plenament cristià, dades, per altra part, les circumstàncies en

que ara es troba el cristianisme, ton deure es presentarà sota molts aspectes. Un bon cristià té sempre el mateix fi, el mateix ideal, en tot temps, en mig de totes les races i sien els que sien els esdeveniments, però les circumstàncies l'obliguen a variar els seus mitjans d'acció i la forma del seu apostolat. Actualment el deure cristià es presenta sota el triple aspecte: intel·lectual, domèstic i social. No hi afegeixo el religiós perquè aquests diversos aspectes no son més que formes diferents del deure religiós que se'ns imposa.

Tindràs en la societat en que has de viure un deure intel·lectual a practicar, i, ara més que mai, aquest és important. Es menester que sies una dona de valer, instruída, i que amb l'esperit amplament obert a totes les alenades de fora, sàpigues espigolar en mig de les incoherències o variacions d'idees i sistemes lo que cada un d'ells encou de veritable o fecund, aquella ànima de veritat, com deien els Pares de l'Església a que aquests sistemes porten en ells i que no havem de deixar perdre, més per aquesta recerca pacient de la veritat, per aquesta gran equitat que devem tenir envers els homes i envers les idees, és necessària una rectitud d'esperit, una claretat de judici i una solidesa de doctrina que tindràs a poc a poc i així que les teves conviccions es faran més conscients.

Per tant, una cultura seriosa; res de superficial, de mesquí, no solament en els estudis literaris o científics, sinó també en el coneixement intel·lectual que deus adquirir del cristianisme i de les coses cristianes. M'esgarrija de vegades veure a quin punt la major part de les dones ignoren tot lo de la religió que professen. Son esperit hi sembla talment foraster; els seus dogmes tant immortalment vius, semblen un pes mort, que elles arrossegueu; i la seva austeritat esfereïdora en matèria de doctrina mostra a quin punt el Cor de Crist ha deixat de bategar per elles sota el vel dels ritus i dels símbols. Han perdut també el sentit d'aquesta meravellosa litúrgia catòlica que acompanya el cristià del bressol a la tomba i que s'es feta amb fervors humans bellíssims germinats a través de les edats i sota la impulsio de l'Esperit Sant. Son aquesta cosa afeblida, així com un cos sense ànima que se'n diu una dona que practica, i no aquest resum de tota noblesa interior, de tota activitat d'ànima, com deuria ésser una cristiana. Desitjo, o dona, que siguis sota el punt de vista intel·lectual, una cristiana conscient i

que sàpigues les fondes raons de la teva fe, els motius que tens per esperar i per adorar.

En els coneixements humans t'esforçaràs també d'augmentar ton saber; et voldria ben instruïda, fins sàvia; no m'espanta pas la paraula, malgrat la dita de Molière, per qui les sàvies no son més que ridícules pedants. En nostra època una sàvia pot fer molt de bé. Quan es treballa no per vanitosa satisfacció, sinó per a fortificar son esperit, per aprofitar als altres amb son esforç, pot estar-se segur que aquest treball serà fecond i beneït de Déu. Treballa, doncs, en fortificar per tot i en tots el sentiment i el respecte de la família. Sies per ton espòs una amiga, una companya; pels teus fills una guia i l'imatge de la força moral.

ELISABET LESEUR.

El sindicat lliure

En un dels editorials del periòdic de Madrid «La Epoca», es posa de relleu el perill dels sindicats lliures.

Damunt les planes del Diari de Barcelona s'ha publicat un article parlant també de l'actuació dels al·ludits sindicats.

Entre altres coses s'hi llegeix: «A Madrid hi ha qui es dona compte i es capté de la situació social de Barcelona. Veritablement, hi ha motius d'inquietud; davant l'actuació dels sindicats lliures de la nostra ciutat. Dels actuals sindicats lliures al sindicat únic no hi ha mes que un pas. I aquest pas, tenint en compte precedents, no hi ha dubte que es donarà així hi hagi ocasió. Si el govern central actua com actua en els temps tristíssims del sindicat únic, tornarem, no a la qüestió social, sino a la guerra social, que acabarà amb la indústria i la riquesa de Catalunya».

Per haver fet aquestes mateixes observacions el nostre estimat company de redacció En Ramón Rucabado, un col·laborador del «Diario de Barcelona», el censurà durament i es va permetre fer uns comentaris injuriosos. No sabem el que dirà ara quan llegeixi l'esmentat article en el qual es ve a dir el mateix que diguerem nosaltres. En Rucabado va tenir una visió clara de les conseqüències que portaria l'actuació dels sindicats lliures i en comptes de meditar les seves paraules o bé discutir-les noblement, se'l va voler ferir amb l'arma poc noble de l'ultratge i del despit.

La realitat ens demostra amb tota cruesa, que l'actuació del sindicat lliure esdevé funesta perquè té com a principi la coacció.

Voldríem equivocar-nos, però tenim la seguretat que algun dia qui els ha fet créixer es penedirà d'haver-ho fet. No es pot jugar a fer sindicats. La tranquil·litat de Barcelona reclama una gran prudència.

No comprenem com es tolera que el portaveu dels sindicats faci campanyes valent-se d'un lèxic tant poc elegant i correcte. Està bé que es defensin amb energia les causes justes, però no hi ha dret a emprar un llenguatge groller i pinxesc. És sensible que a l'obrer se li parli sempre cridant i gesticulant airadament. Com volem educar el poble si en comptes d'espiritualitzar-lo exacerbeu més les seves passions?

No hauríem insistit sobre aquest assumpte, però fem aquests petits comentaris per a que es vegi que no som nosaltres sols els que creiem que si les autoritats no actuen amb tacte i prudència, podrien reproduir-se a la nostra ciutat els fets vergonyosos del sindicat únic.

La tribuna de «Acció Popular»

Davant una selecta i nombrosa concurrència va tenir lloc el prop-passat diumenge a l'Acció Popular, la interessant conversa del cap de l'Assessoria tècnica de l'Exposició, de Barcelona i el Parc de Monjuich.

Començà el conferenciant exposant els orígens de la projectada Exposició: l'èxit de la del 1888 va fer pensar en una segona que donés a la ciutat un caient de modernitat i un grup d'industrials va dar la idea d'una Exposició d'Indústries elèctriques.

Esplica detalladament els treballs preliminars que es portaren a terme i els inconvenients que esvaren trobar en cercar els terrenys on havia de tenir lloc. La muntanya de Montjuich, diu, serà embellida i transformada i mai ningú s'hauria atrevit a transformar-la i a embellir-la si no s'hagués escollit per a celebrar-hi l'exposició. Dona una visió de la futura exposició, explicant els treballs que es realitzaran aviat. Fa un elogi dels jardins construïts i explica com s'han obtingut les belles perspectives i com s'han construït per a que puguin admirar-se els bells panorames que s'obren de Montjuich estant.

Parla de l'Estadi i del Palau d'Art Modern de catorze mil metres de superfície (sis vegades més gran que el de Belles Arts) en el qual s'hi faran exposicions magnífiques.

El bell parlament del senyor Rubió mereix grans aplaudiments de l'auditori.

La dansa sindical

Amb certa curiositat vaig acudir a aquell ball de disfresses.

Jo coneixia ja tota la força de proselitisme que tenen aquesta mena de festes dintre d'alguns sectors de la política, i com algun *diletta*nti de la mateixa ha conquerit de vegades tres i quatre vots en unes eleccions municipals gràcies a haver concedit el primer premi de *mantones de manila* a la noia de l'antiga taberna, avui *bar*, del baixos del *Casino Liberal - Progresivo - Socialista-Monárquico del distrito XXII*, posem per cas; però mai se m'hauria ocorregut que un grapat de confeti pogués resoldre un conflicte social, ni que una serpentina tirada amb garbo s'entortolligués com una màxima marxiana, de la que hom no se'n pot desèixer mai més, a la consciència d'un obrer conscient.

Per aquesta confessada ignorància hi vaig anar, cercant una prova que em demostrés com l'equivocació pregonada de la tàctica de lluita de classes seguida fins al dia era rectificadora pels companys organitzadors de la ballaruga sindical.

Tanmateix que hauriem guanyat el dia en que una vaga de braços caiguts fos substituïda per un balls de cames en moviment.

Adhuc dubtava de si algun mofeta s'havia volgut divertir enviant-me la invitació, però aquesta deia prou clar que es tractava de la *Asociación Profesional de Camareros de Hoteles y Cafés Restaurants de Barcelona*, i entre parèntesi (S. L.), Sindicat Lliure; oi més, un segell on s'hi llegien aquests mots amb totes les seves lletres.

Em vaig encaminar a la *Bohemia Modernista* on tenia lloc la festa i vaig trobar-me decebut: no tenia res de particular. Les disfresses no ostentaven cap segell especial (ni el de cotització); allí na s'obligava a dansar a ningú, cosa que em va plaure, car era lògic; i em digueren que tot es feia a profit d'un *Montepío*, talment com les *Madres y las Hijas* més burgeses cuiden dels desvalguts. No ja revolució; ni evolució!

Per res es parlava de qüestió social; ni sisquerra a la llotja de la presidència s'hi trobava, com sempre, el símbol de la pacificació que en tot esplai sindical s'hi ostenta.

Un xic aburridot ja, em va semblar sentir trets al carrer. Adelarant vaig precipitar-me a la porta. Res Uns *padres de familia sin trabajo* captaven a mitja cantarella. El meu esglai era fruit de la preocupació pels crims socials isolats i gairebé desapercebuts

dels darrers dies. Tot se'm feia atemptats. Nerviosisme, histerisme; res de sindicalisme.

En retornar al saló esbojarrat i tèrbol, la gent reprenia un *fox-trot* una mica esgrogueïda, mentre un senyor deia tranquil·lament: «Puede el baile continuar».

No hi havia dubte que durant la meua absència s'havia suspès la festa. Per què? Histerisme, nerviosisme...

Les xifres parlen

Després d'aquella gran operació financiera de fa poques setmanes, que lliurà al Tresor públic d'una sorollosa bancarrota, deixant-lo abundantament provist i amb diners sobrers per a prosseguir la campanya del Marroc i cobrir amplemment totes les despeses del Estat, sobrevingué el paorós venciment, el 4 d'aquest mes, de les Obligacions del Tresor, per la fantàstica suma de 1.356.000.000 de pessetes, que es tenien de pagar amb moneda trincant i sonant als creditors que ho haguessin exigit. Tal era el seu dret.

Què va passar?

Passà que, pesi al buid sospitós que en general va fer la premsa a l'entorn d'aqueixa importantíssima operació, pesi als negres auguris fets per una part de la mateixa premsa, solsament va ésser exigit el reembols amb metàl·lic de Bonos per valor de 45.000.000, suma relativament insignificant. Res menys que 768.000.000 foren reembolsats, a instància dels seus posseïdors, amb Obligacions de dos anys de plaç. Els restants, 543.000.000, se cobriren amb noves Obligacions a tres mesos data.

I heu's aquí liquidada brillantment i fàcil una operació que els augurs catastròfics, els eterns enterradors de la pàtria, els conciros enemics del ministre de Finances, senyalaven com el principi del fi mentres altres esperaven la catàstrofe amb silenci, refocilant-se de goig, fent ara tots junts el mut davant un èxit tant formidable.

El comentari millor l'ha posat un economista eminent, Ramon de Olacoaga, fent constar aquests fets i senyalant el saldo del Tresor al Banc d'Espanya, de 800.000.000 de pessetes al seu favor, i l'altre saldo a favor dels compte-correntistes, de 1.048.000.000, mentres els bitllets amb circulació no passen de la quantitat de 4.224.000.000, garantits per un encaix de 2.516.000.000 amb or i 628.000.000 amb plata, *agreu*jant el cas la millora de la pesseta i del crèdit d'Espanya a tots els mercats del món.

Un bon exemple

Traduïm del periòdic «Ingeniería Internacional», revista americana en llengua castellana. Nova York. Número de Gener de 1921, pàgina 61:

UN FET RECOMANABLE.—Amb gust donem a conèixer la bona acció d'una companyia industrial dels Estats Units envers un dels seus operaris torners que havia servit a la casa durant un període de cinquanta anys, car és sempre grat fer remarcar les relacions especialment cordials que haurien d'existir entre patrons i obrers.

Vet'aquí la resolució presa pels directors de la societat.

«Els directors de la Companyia, per al bé dels seus socis fem constar el nostre sincer agraïment i apreciació a Walter Watson pels llargs anys que ha servit a la casa amb tanta fidelitat, i com a petita mostra de l'afecte per aquesta llealtat, autoritzem que el dia primer de Novembre pròxim es dongui al senyor Watson un xec de mil dòlars, i que quan ell per sa pròpia voluntat es retiri del treball, se li paguin 65 dòlars cada mes mentre visqui, i després de sa mort 50 dòlars cada mes a la seva vídua mentre visqui ella.»

D'ací i d'allà

A Granada estan en vaga els gasistes i electricistes, i per tal de reivindicar els seus drets socials trepitjats i vilipendiats per una burgesia egoista i una societat indiferent i estulta, han acudit al lògic i raonable procediment de tallar les canonades del gas.

A causa d'això estigué a punt de morir asfixiada una família obrera del carrer de l'Escut del Carme.

Vostès tenen idea de si Oviedo està més enllà de l'Estret de Gibraltar? Perquè el governador civil ha prohibit el joc, i vaja, això a un país de mitjana cultura no passa.

Els diaris de Barcelona ens han dut la notícia de que jugant una nena amb una pistola automàtica que tenia son pare, va ferir greument a sa mare.

Com deurà ara pensar el propietari de

l'arma en els infants que han quedat orfes, fruit de les innocents juergues pistoleres!

Ja som feliços! El ministre de la Governació ha enviat a tots els seus subordinats de *provincias y del extranjero* una circular ordenant la reglamentació de las «puyas» que han d'usar els picadors a les corregudes de bous.

Trobem molt bé que es donguin regles i mesures pel bon èxit de tots aquells jocs on l'art i la força hi prenen una part important.

S'ha de reglamentar el joc, no hi ha més!

Per defunció de donya Emília Pardo Bazán, col·laboradora de «La Novella Corta», ha vingut a ocupar son lloc en aquesta publicació creada per la difusió de cultura i bon gust literaris en les classes populars, N'Anton del Olmet, senyor que recordem d'haver vingut a Barcelona a dar una conferència política a favor del maurisme, quan la divisió del partit conservador.

La primera novel·la que dona als llegidors és més que pornogràfica, fa pudor, i s'oblida de que hi han articles al Codi Penal.

A Barcelona, des de les sales més o menys aristocràtiques fins els cataus infectes, s'exhibeixen impudicitats que fan mal a la vista.

No parlem més perquè sentim la trompeta de l'escombriaire, i passen del braç un senyor d'una de tantes lligues contra la immoralitat, un pistoler i un que a primera vista sembla que mani.

NOTICIARI

L'Institut Internacional d'Agricultura, de Roma, que té ben montats els serveis d'investigació i estadística a tots els països productors del món, fa públic que la última collita de blat tingué, sobre la prop passada, un augment del 7 per 100; la d'ordi no sofí variació apreciable; la de cibada, augmentà un 36 per 100; la de sègol, un 13 per 100; la de blat de morisc, disminuï un 3 per 100.

—Els anglesos, que son gent pràctica i asenyada, van rebaixant els salaris amistosament. Patrons i obrers saben que els seus interessos son comuns i a n'això tenen comp-

te al discutir les rebaixes, com també als preus corrents dels articles de primera necessitat, que, per cert, van de baixa, al revés d'aquí...

—Per a preparar el Congrés que tindrà lloc a Londres el mes de Juliol vinent, organitzat pels elements que lluiten contra el prohibicionisme de vins i cerveses, es celebrarà a París el 25 d'aquest mes una gran Conferència, a la que concorriran delegats de tots els països productors d'ambdues begudes.

Aquesta campanya serà molt aferrissada.

—Ha estat reelegit el Consell de Direcció de l'Institut de Reformes Socials, quedant constituït pels següents senyors:

President, senyor comte de Lizàrraga.

Vice-president, primer, senyor Pedregal.

Vice-president segon, senyor Rodríguez de Viguri.

Pels vocals de Reial decret, senyor Marín Lázaro.

Pels d'entitats i corporacions, senyor Martí Alvarez.

Per la representació patronal, don Pere Pau Alarcon, don Francesc Junoy y don J. M. Acevedo i Barón.

Per la representació obrera, don Francesc Largo Caballero, don Francesc Mora Méndez i don Santiago Pérez Infante.

—Al ministeri del Treball s'han rebut telegrames de tots els centres estadístics d'Espanya felicitant-se de la incorporació a aquell ministeri de l'Institut geogràfic i Estadístic, i sol·licitant que la reforma es porti a cap de seguida.

—Una comissió de Cambres de Comerç, presidida pel senyor Paraiso, ha visitat al ministre del Treball entregant-li una moció relativa a l'assegurança obligatòria obrera.

—Al ministre de la Governació li preguntaren els periodistes sobre les manifestacions fetes recentment per l'alcalde de Madrid, segons les quals, ell estava disposat a resoldre el problema de l'habitació a Madrid, si el Govern li prestava el necessari ajut.

El comte de Coello ha contestat que, en efecte, ha llegit en els diaris aquestes manifestacions de l'alcalde, però aquest, ni oficial ni particularment ha dit res sobre aquesta qüestió.

Aquest assumpte competeix al ministeri del Treball, com li correspon l'execució de la llei de cases barates.

El Governes proposa nomenar un comissari regi de les habitacions a Madrid i un altre a Barcelona.

—El delegat del ministeri del Treball a

Barcelona, senyor Bartrina, ha donat una circular dient que l'any passat es creà una Delegació d'aquell Departament a la província de Barcelona amb la missió de procedir a la classificació de les indústries i professions aquí establertes; realitzar els Censos patronal i obrer i preparar l'establiment d'organismes que amb la representació d'aquests elements convinguin les normes jurídiques de la reglamentació del treball en l'esdevenidor.

La Delegació del ministeri del Treball ha elaborat, en forma d'avant-projectes que serveixin de ponències públiques per a estudiar en son dia les observacions i esmenes que s'hi facin, unes classificacions d'indústries, professions i activitats econòmiques de Barcelona i sa província, les quals sotmetrà al judici de treballadors i patrons a l'efecte que uns i altres formulin les observacions i rectificacions que els suggerís llur coneixement de la realitat.

Així mateix sotmetrà la Delegació a examen i estudi d'obriers i patrons un avant-projecte d'organització d'aquelles Associacions a les quals el Poder públic dotarà de personalitat i de capacitat legal suficients per al règim contractual.

El Delegat firmant invita amb aquesta Circular a patrons, obrers, Associacions i Corporacions econòmiques i, en general, a quantes persones i entitats interressi l'adveniment i instauració d'un règim de dret que derivi les lluites socials de l'esdevenidor per camins de convencions i normes jurídiques, a acollir amb el major interès l'obra d'aquesta Delegació, a prestar-li l'atenció que sa finalitat demana i a formular les observacions i propostes que considerin necessàries per a sa màxima perfecció a que aspira.

—Per R. O. se estableixen biblioteques permanents annexes a les escoles nacionals.

—El dia 15 s'inaugurà a Holanda—La Haia—el Tribunal de Justícia Internacional. Està compost de quinze membres, onze titulars i quatre suplents.

—La Confederació General del Treball, de França ha resolt celebrar una conferència internacional sindical obrera que coincideixi amb la Conferència de Gènova.

—Oficialment s'ha disposat que la Comissió Mixta del Treball de Barcelona podrà entendre amb plena competència de quantes reclamacions es derivin dels acords dictats per ella mateixa amb caràcter general i dins el cercle de sa legal competència.

Contra les resolucions de la C. M. podran interposar-se els recursos d'alsada i revisió.

LEGIA

CONEJO

REHUSAR BOTELLAS MAL TAPADAS

Academia Gots

FUNDADA EN 1879.—G. ARCHS, 7, pral.
(Travesía de plazas Santa Ana y Nueva)

CENTRO DE ENSEÑANZA, ESENCIAL-
MENTE PRÁCTICA, DE COMERCIO

Reforma de letra. Ortografía, Correspondencia comercial, Documentación, Prácticas de escritorio, *Mecanografía*.—Cálculo mercantil y Teneduría de libros por partida doble, aplicados a toda clase de empresas incluso la *Banca y Bolsa*.—El Título de Tenedor de libros, previos exámenes por peritos y profesores mercantiles. *Clases especiales para señoritas*.—Practical of School Languages (Lenguas vivas) por profesores extranjeros y por métodos modernos puramente prácticos.—Taquigrafía.—Geografía comercial. Lenguáfonos.

fol.

GRANS MAGATZEMS JORBA

MANRESA-BARCELONA-BRUSEL'LES

ELS MES IMPORTANTS
:: DE CATALUNYA ::

ELS QUE VENEN MES,
:: I MES BARATO ::

CONTINUAMENT ES REBEN LES MES ALTES NOVETATS
EN CAMISERIA, LLANERIA, SASTRERIA, SOMBRERERIA,
SABATERIA, JOIERIA, ETZ.

PREU FIXE

SERVICIOS DE LA COMPAÑIA TRASATLÁNTICA

Línea de Cuba México.—Servicio mensual saliendo de Bilbao el 17, de Santander el 19, de Gijón el 20 y de Coruña el 21, para Habana y Veracruz. Salidas de Veracruz el 16 y de Habana el 26 de cada mes, para Coruña, Gijón y Santander.

Línea de Buenos Aires.—Servicio mensual saliendo de Barcelona el 4, de Málaga el 5 y de Cádiz el 7, para Santa Cruz de Tenerife, Montevideo y Buenos Aires; emprendiendo el viaje de regreso desde Buenos Aires el día 2 y de Montevideo el 3.

Línea de New-York, Cuba, México.—Servicio mensual saliendo de Barcelona el 26, de Valencia el 26, de Málaga el 28 y de Cádiz el 30, para New-York, Habana y Veracruz. Regreso de Veracruz el 27 y de la Habana el 30 de cada mes con escala en New-York.

Línea de Venezuela-Colombia.—Servicio mensual saliendo de Barcelona el 10, el 11 de Valencia, el 13 de Málaga, y de Cádiz el 16 de cada mes, para Las Palmas, Santa Cruz de Tenerife, Santa Cruz de la Palma, Puerto Rico y Habana. Salidas de Colón el 12 para Sabánilla, Curacao, Puerto Cabello, La Guayra, Puerto Rico, Canarias, Cádiz y Barcelona.

Línea de Fernando Póo.—Servicio mensual saliendo de Barcelona el 2, de Valencia el 3, de Alicante el 4, de Cádiz el 7, para Las Palmas, Santa Cruz de Tenerife, Santa Cruz de la Palma y puertos de la costa occidental de Africa. Regreso de Fernando Póo el 2, haciendo las escalas de Canarias y de la Península, indicadas en el viaje de ida.

Regreso de Fernando Póo el 2, haciendo las escalas de Canarias y de la Península, indicadas en el viaje de ida.

Línea Brasil-Plata.—Saliendo de Bilbao, Santander, Gijón, Coruña y Vigo para Río Janeiro, Montevideo y Buenos Aires, emprendiendo el viaje de regreso desde Buenos Aires para Montevideo, Santos, Río Janeiro, Canarias, Vigo, Coruña, Gijón, Santander y Bilbao.

Además de los indicados servicios, la Compañía Trasatlántica tiene establecidos los especiales de los puertos del Mediterráneo a New-York, puertos Cantábrico a New-York y la Línea de Barcelona a Filipinas, cuyas salidas no son fijas y se anunciarán oportunamente en cada viaje.

Estos vapores admiten carga en las condiciones más favorables y pasajeros, a quienes la Compañía da alojamiento muy cómodo y trato esmerado, como ha acreditado en su dilatado servicio. Todos los vapores tienen telegrafía sin hilos. También se admiten cargas y se expiden pasajes para todos los puertos del mundo, servidos por líneas regulares.

La Heróica de Oro—Calle Nueva de S. Francisco, 17, Barcelona

ERANQUEO COONCERTAU